

Oppivelat on maksettu

Olen yllilääkäri Pena. Voitte kutsua minua vaikkapa Penaksi.

Kuulkaas kollegani ympäri maan, haluan kertoa teille muutaman asian päivystämisestä. Missä vaiheessa ja kenen luvalla siitä tuli raskasta ja erityistä? Ennen oltiin töissä kun tarvittiin eikä aloitettu sähköpostimellakkaa sillä perusteella, että Annelilla on yksi päivystys enemmän kuin Merjalla. Apulaislääkäreinä me päivysteltiin puolitoista vuorokautta putkeen, käytiin lepotauolla viemässä potilas yliopistosairaalaan ja sitten taas jatkettiin päivystämistä. Kerran Harrin kanssa pyöritettiin Mäntän sairaalaa pari viikkoa kahdestaan. Harri oli kirurgi ja anestesiahoitaja ja minä anestesialääkäri, sisätautilääkäri ja instrumenttihoitaja. Hellevi keittiöltä teki onneksi ruuat. Ei silloin valitettu. Päivystysprassi kyllä karsi alalta pois ne, joille reumapoli oli parempi kotipesä. Nykyään päivystyksiä pilkotaan kuin rosollia ja seuraavana päivänä lähdetään nukkumaan tai kirjoittamaan työsuojeluvaltuutetulle.

Ei minulla nykyään ole enää mitään intressiä käyttää öitäni leikkaussali-päivystyshuone-synnytyssali-päivystyshuone-kuntopiiriin. Sitä varten on nuoriso. Meilläkin systeemi meni lopulta siihen, että takapäivystäjä notkuu talossa kellon ympäri. Bonusta tässä on toki se, että saan hankittua muutamia lisärivejä akkamaisen edunvalvonnan näivettämään

palkkakuittiini. Mutta, eikö me nyt voitaisi kaikki olla samaa mieltä siitä, että kenenkään logiikan mukaan ei ole syytä, miksi minun pitäisi valvoa katselemassa kun teini-ikäinen kirurgipäivystäjä leikkaa videohidasteisesti kolmatta umppariaan kello kolme aam. Sitä paitsi minulla on päivällä aina kokouksia ja kerronpa teille, että niissä on syytä olla paikalla ja terävänä. Ole yhdestä pois ja huomaat naapuritoimialan vieneen työhuoneesi, verkkoprintterisi ja puolet laskutettavista toimenpiteistä.

Nykyään päivystyksiä pilkotaan kuin rosollia ja seuraavana päivänä lähdetään nukkumaan tai kirjoittamaan työsuojeluvaltuutetulle.

Olin siis suoraan sanoen järkyttynyt kun minulle ehdotettiin, että yön päivystysaika jaettaisiin tasan päivystäjien kesken. Siis tasan? Onko meidän kokemuksemme tasan? Onko meidän tarpeemme harjoitella tasan? Onko meidän kumulatiivinen päivystysmäärämme tasan? Hyvät herrat ja rouvat, eivätkä ole. Päivystystunnit ovat kulta-aikaa oppia. Minä ja kaltaiseni olemme oppivelkamme maksaneet. On siis täysin oikeutettua, että toimimme valvovassa roolissa toisten tehdessä. Niinhän muillakin aloilla seniorit toimivat. Olen myös sanonut apulaislääkä-

reille, että ihan joka paratabsista ei tarvitse soittaa, ainakaan aamuyöllä. Suden hetkellä ihminen on ehkä heikoimmillaan, mutta oppiminen huipusaan. Ja niinkuin Harri sanoi: ”Jos aina voi kysyä, ei koskaan opi vastaamaan.” Kandidaattina Harri teki torakosenteesin kolmososaston kylpyhuoneessa. Ei siinä mihinkään soiteltu. ■